

MONETĀRAIS BIĻETENS 2007

1

Janvārī monetāro rādītāju izaugsme sezonālu faktoru ietekmē bija lēnāka – neliels bija naudas piedāvājuma kāpums, arī kredītu atlikuma pieaugums absolūtajā izteiksmē bija mazākais pēdējo sešu mēnešu laikā, bet to gada kāpuma temps (58.2%) – zemākais kopš 2005. gada septembra. Kopumā situācija Latvijas tautsaimniecībā būtiski nemainījās. Samērā augsta janvārī bija inflācija – mēneša laikā cenas palielinājās par 1.3% un gada inflācija sasniedza 7.1%, pirmo reizi kopš 2006. gada janvāra pārsniedzot 7%. Cenu pārmaiņas janvārī vairāk ietekmēja dārzeņu cenu kāpums (25.9%), ēdināšanas pakalpojumu un ar mājokļa uzturēšanu saistīto pakalpojumu un preču sadārdzinājums, t.sk. elektroenerģijas tarifu pieaugums (6.3%) un degvielas cenu palielinājums (3.4%) akcīzes nodokļa likmju pārskatīšanas dēļ. Apģērba un apavu cenas saruka par 5.3% sezonas izpārdošanu ietekmē.

Rūpniecības produkcijas sezonāli izlīdzinātais fiziskā apjoma indekss Latvijā decembrī palielinājās par 3.2%, atbilstošajam rādītājam apstrādes rūpniecībā augot par 4.6%. Pa dzelzceļu pārvadāto kravu apjoms janvārī turpināja samazināties (kritums – 12.2%). Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu kravu apgrozījums Latvijas ostās saruka par 10.0%, bet pa cauruļvadu transportēto naftas produktu apjoms pieauga par 8.9%. Turpinājās strauja mazumtirdzniecības izaugsme (apgrozījuma kāpums salīdzināmajās cenās – 35.5%), galvenokārt augot ilglietošanas preču pārdošanas apjomam. Bezdarbnieku skaits janvārī nedaudz palielinājās, bet bezdarba līmenis nemainījās (6.5%).

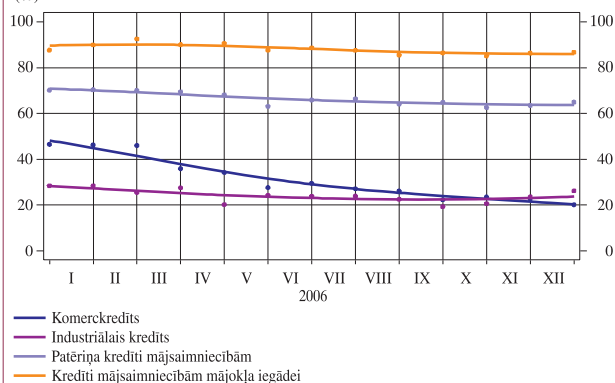
Valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālais pārpalikums janvārī bija 153.9 milj. latu (2006. gada janvārī – 64.4 milj. latu). Pārpalikums bija valsts pamatbudžetā, sociālās apdrošināšanas fondā un pašvaldību konsolidētajā budžetā. Valsts konsolidētā kopbudžeta ieņēmumi janvārī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 41.0%. Līdzīgs bija sociālās apdrošināšanas iemaksu kāpums (42.0%), bet iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pieauga par 35.3%. Budžeta izdevumi palielinājās tikai par 14.2%.

Centrālās valdības un pašvaldību kopējais parāds (janvāra beigās – 1 154.1 milj. latu) mēneša laikā pieauga par 39.0 milj. latu galvenokārt sakarā ar valdības vērtspapīru emisiju. Janvārī notika pa vienai 6 un 12 mēnešu parādzīmju un 5 gadu obligāciju sākotnējā tirgus konkurējošai daudzscenu izsolei, kurās tika pārdoti vērtspapīri 27.3 milj. latu apjomā. Gan parādzīmju, gan obligāciju peļņas likmes bija zemākas nekā iepriekšējās atbilstošo termiņu vērtspapīru izsolēs – 6 mēnešu parādzīmju peļņas likme saruka par 0.6 procentu punktiem (līdz 4.213%), 12 mēnešu parādzīmju peļņas likme samazinājās par 0.5 procentu punktiem (līdz 4.344%), bet 5 gadu obligāciju peļņas likme saruka par 0.1 procentu punktu (līdz 5.089%).

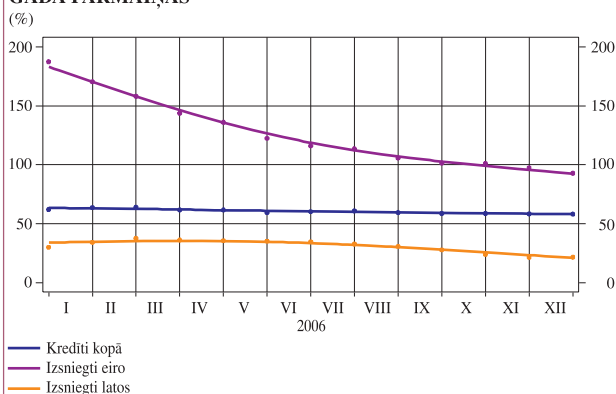
Janvārī plašās naudas M3 pieaugums sezonālu faktoru dēļ bija neliels, mēreni augot rezidentu noguldījumu atlikumam un samazinoties skaidrās naudas pieprasījumam. Tādējādi M3 gada kāpuma temps saruka par 0.4 procentu punktiem (līdz 39.9%). Noguldījumu uz nakti atlikuma gada pieauguma temps samazinājās par 2.8 procentu punktiem (līdz 45.8%). Savukārt noguldījumu ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem atlikuma gada kāpuma temps palielinājās par 5.4 procentu punktiem (līdz 39.1%), noguldījumu ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu atlikuma gada pieauguma temps – par 4.2 procentu punktiem (līdz 43.2%) un skaidrās naudas apgrozībā (bez atlikumiem MFI kasēs) gada

REZIDENTU FINANŠU IESTĀDĒM, NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMA GADA PĀRMAIŅAS

(%)

REZIDENTU FINANŠU IESTĀDĒM, NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMA GADA PĀRMAIŅAS

MAKROEKONOMISKIE RĀDĪTĀJI	2006 XII	2007 I
Rūpniecības produkcijas fiziskā apjoma indeksa pārmaiņas (salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)	3.2	*
Patēriņa cenu indeksa pārmaiņas		
Mēneša (%)	0.3	1.3
Gada (%)	6.8	7.1
Patēriņa cenu gada pamatinflācija ¹ (%)	5.8	6.0
Reģistrēto bezdarbnieku skaits perioda beigās	68 944	69 532
Bezdarba līmenis (% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita)	6.5	6.5
Vālstis konsolidētā kopbudžeta finansālā bilance (milj. latu)	-98.6	153.9
Ārējā tirdzniecība (milj. latu)		
Eksports	282.0	*
Imports	605.0	*
Bilance	-323.0	*

¹ Avots: Latvijas Bankas dati.

* Datu vēl nav.

Avots: LR Centrālās statistikas pārvaldes un Finanšu ministrijas dati.

kāpuma temps – par 0.9 procentu punktiem (līdz 24.2%). Naudas rādītāja M2 gada pieauguma temps palielinājās (līdz 39.9%), bet M1 gada kāpuma temps samazinājās (līdz 40.0%).

Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumu atlikuma gada pieauguma temps janvārī samazinājās par 0.4 procentu punktiem (līdz 40.6%), sarūkot eiro veikto noguldījumu atlikuma gada kāpuma tempam (līdz 64.5%), bet palielinoties latos veikto noguldījumu atlikuma atbilstošajam rādītājam (līdz 40.7%).

Kredītu atlikuma pieaugums janvārī sezonālu faktoru ietekmē bija mazāks (271.4 milj. latu), un kāpumu galvenokārt noteica mājsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegto kredītu atlikuma palielināšanās par 134.6 milj. latu. Mērenāks bija komerc kredīta atlikuma pieaugums (47.4 milj. latu). Janvārī salīdzinājumā ar decembri pazeminājās komerc kredīta atlikuma (līdz 20.1%), bet palielinājās mājsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegto kredītu, industriālā kredīta un patēriņa kredītu atlikuma gada kāpuma temps (attiecīgi līdz 86.8%, 26.2% un 65.0%). Lielākā apjomā pieauga mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu atlikums, un šādu kredītu atlikuma gada kāpuma temps palielinājās līdz 76.4%, bet finanšu iestādēm un nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu atlikuma gada pieauguma temps samazinājās līdz 46.2%. Lielāko daļu kāpuma joprojām veidoja eiro izsniegto kredītu atlikums (pieaugums – 211.7 milj. latu), samērā nedaudz (par 59.2 milj. latu) palielinoties latos izsniegto kredītu atlikumam. Tomēr latos izsniegto kredītu atlikuma gada kāpuma temps nedaudz pieauga (līdz 21.6%), bet eiro izsniegto kredītu atlikuma gada kāpuma temps samazinājās (līdz 92.9%).

Janvārī MFI (izņemot Latvijas Banku) tīro ārējo aktīvu negatīvais rādītājs pieauga par 202.4 milj. latu.

2007. gada sākumā bija būtisks valsts budžeta pārpalikums, un banku sistēmas neto kredīts valdībai samazinājās par 141.5 milj. latu.

MFI izsniegto kredītu procentu likmju pārmaiņu tendences nebija krasas – mājsaimniecībām mājokļa iegādei ārvalstu valūtā izsniegto kredītu vidējā svērtā procentu likme nemainījās (5.4%), bet latos izsniegto šādu kredītu vidējā svērtā procentu likme samazinājās par 0.4 procentu punktiem (līdz 6.5%). Nozīmīgi (par 1.0 procentu punktu (līdz 5.8%) saruka nefinanšu sabiedrībām latos izsniegto kredītu vidējā svērtā procentu likme, bet šai klientu grupai ārvalstu valūtā izsniegto kredītu vidējā svērtā procentu likme pieauga līdz 6.0%.

Banku sektorā saglabājās likviditātes pārpalikums, un RIGIBOR uz nakti izsniegtajiem kredītiem joprojām bija zems (2.5–3.3%). Savukārt RIGIBOR kredītiem ar 6 un 12 mēnešu termiņu mēneša laikā samazinājās attiecīgi par 7 un 14 bāzes punktiem un perioda beigās bija attiecīgi 4.76% un 5.04%.

Janvārī bankas centrālajā bankā nepirka un neaizņēmas nacionālo valūtu, bet likviditātes pārpalikumu mazināja, veicot termiņnoguldījumus Latvijas Bankā. Likviditāti ierobežoja arī krass valdības noguldījumu atlikuma centrālajā bankā pieaugums (181.8 milj. latu), atspoguļojot lielo budžeta ieņēmumu pārsniegumu pār izdevumiem. Savukārt banku pieprasījuma noguldījumu atlikums Latvijas Bankā samazinājās par 120.6 milj. latu un skaidrā nauda apgrozībā – par 26.3 milj. latu, tādējādi sarūkot naudas bāzes M0 apjomam un tās gada kāpuma tempam (līdz 44.5%). Latvijas Bankas tīrie ārējie aktīvi janvārī palielinājās par 24.6 milj. latu, un emitētās nacionālās valūtas segums ar Latvijas Bankas tīrajiem ārējiem aktīviem mēneša beigās bija 116.0%.

Janvārī ASV dolāra un Lielbritānijas sterliņu mārciņas kurss attiecībā pret latu pieauga attiecīgi par 1.1%, un 1.5%, bet Japānas jenas kurss samazinājās par 1.3%.

MONETĀRIE RĀDĪTĀJI (perioda beigās; milj. latu)

	2006	2007
	XII	I
MFI¹		
M3	5 506.8	5 534.7
Repo darījumi	0	0
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas	46.1	52.1
Parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem	4.8	4.8
M2	5 456.0	5 477.8
Noguldījumi ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem	1 241.9	1 303.5
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem	148.2	156.8
M1	4 065.8	4 017.5
Skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem MFI kasēs)	969.3	954.3
Noguldījumi uz nakti	3 096.5	3 063.2
Tīrie ārējie aktīvi	-2 634.7	-2 812.4
Kredīti rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām	9 722.9	9 994.3
Kredīts valdībai	333.7	368.7
Centrālās valdības noguldījumi	89.8	248.3
Ilgāka termiņa finanšu saistības	1 804.9	1 829.1
Latvijas Banka		
M0	2 248.8	2 101.9
Skaidrā nauda apgrozībā	1 073.9	1 047.6
Noguldījumi Latvijas Bankā latos	1 174.9	1 054.3
Noguldījumi Latvijas Bankā ārvalstu valūtā	0	0
Tīrie ārējie aktīvi	2 414.4	2 439.0
Tīrie iekšējie aktīvi	-165.6	-337.1
Kredīti	-49.8	-231.6
MFI	0	0
Valdībai (neto)	-49.8	-231.6
Pārējie aktīvi (neto)	-115.8	-105.6
Ārējās rezerves (perioda beigās; milj. ASV dolāru)	4 509.60	4 516.96
Zelts	156.10	160.00
Speciālās aizņēmuma tiesības	0.16	0.16
Rezerves pozīcija SVF	0.08	0.08
Ārvalstu konvertējamās valūtas	4 353.26	4 356.72

¹ Saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas metodoloģiju.

PROCENTU LIKMES UN LATVIJAS BANKAS NOTEIKTIE ĀRVALSTU VALŪTU KURSI

	2006	2007
	XII	I
Latos izsniegto iekšzemes starpbanku kredītu vidējā svērtā procentu likme	2.3	2.6
Rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto kredītu procentu likmes		
Kredīti nefinanšu sabiedrībām (izsniegti latos)	6.8	5.8
Kredīti mājsaimniecībām (izsniegti latos)	9.9	10.1
t.sk. mājokļa iegādei	6.9	6.5
Kredīti nefinanšu sabiedrībām (izsniegti ārvalstu valūtā)	5.9	6.0
Kredīti mājsaimniecībām (izsniegti ārvalstu valūtā)	5.7	5.6
t.sk. mājokļa iegādei	5.4	5.4
No rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām piesaistīto noguldījumu procentu likmes		
Nefinanšu sabiedrību termiņnoguldījumi (veikti latos)	3.5	3.5
Nefinanšu sabiedrību pieprasījuma noguldījumi (veikti latos)	0.7	1.0
Mājsaimniecību termiņnoguldījumi (veikti latos)	3.9	3.8
Mājsaimniecību pieprasījuma noguldījumi (veikti latos)	0.5	0.5
Nefinanšu sabiedrību termiņnoguldījumi (veikti ārvalstu valūtā)	3.4	3.2
Nefinanšu sabiedrību pieprasījuma noguldījumi (veikti ārvalstu valūtā)	1.7	1.7
Mājsaimniecību termiņnoguldījumi (veikti ārvalstu valūtā)	3.9	3.6
Mājsaimniecību pieprasījuma noguldījumi (veikti ārvalstu valūtā)	1.4	1.4
Latvijas Bankas refinansēšanas likme (perioda beigās; %)	5.0	5.0
Ārvalstu valūtu kursi (perioda beigās)		
Ls pret USD	0.5360	0.5420
Ls pret GBP	1.0480	1.0640
Ls pret 100 JPY	0.4510	0.4450
Ls pret EUR	0.7028	0.7028

MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE (perioda beigās; milj. latu)

	2006	2007
	XII	I
MFI rezerves	1 316.8	1 179.9
Nacionālā valūta kasēs	104.5	93.3
Noguldījumi Latvijas Bankā	1 212.3	1 086.6
Ārzemju aktīvi	3 625.8	3 736.9
Ārvalstu valūta kasēs	65.1	58.3
Prasības pret MFI	2 160.0	2 246.4
Prasības pret ne-MFI	1 353.6	1 389.3
Pārējie aktīvi	47.1	42.9
Prasības pret centrālo valdību	259.0	293.9
Prasības pret vietējo valdību	74.7	74.7
Prasības pret valsts nefinanšu sabiedrībām	114.5	118.3
Prasības pret finanšu iestādēm un privātajām nefinanšu sabiedrībām	5 359.2	5 478.1
Prasības pret mājsaimniecībām	4 303.2	4 454.2
Neklasificētie aktīvi	814.8	867.2
Pamatlīdzekļi	133.9	134.7
Nauda ceļā	16.0	20.1
Pārējie aktīvi	111.1	110.7
Prasības pret rezidentu MFI (t.sk. ieguldījumi)	553.8	601.6
Aktīvi pavisam	15 867.9	16 203.2
<i>Papildpostenis: aktīvi pārvaldīšanā</i>	<i>432.2</i>	<i>447.5</i>
Noguldījumi uz nakti latos	1 804.1	1 767.6
Valsts nefinanšu sabiedrību	115.6	96.7
Finanšu iestāžu un privāto nefinanšu sabiedrību	775.6	757.6
Mājsaimniecību	912.8	913.3
Termiņnoguldījumi un noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu latos	846.8	877.8
Valsts nefinanšu sabiedrību	73.7	84.0
Finanšu iestāžu un privāto nefinanšu sabiedrību	214.8	216.4
Mājsaimniecību	558.4	577.4
Rezidentu noguldījumi ārvalstu valūtā	1 859.7	1 877.5
Valsts nefinanšu sabiedrību	25.9	29.3
Finanšu iestāžu un privāto nefinanšu sabiedrību	603.3	563.1
Mājsaimniecību	1 230.6	1 285.2
Centrālās valdības noguldījumi	40.0	16.7
Vietējās valdības noguldījumi	143.4	161.3
Tranzītfondi	4.4	4.4
Ārzemju pasīvi	8 674.8	8 988.3
Saistības pret MFI	5 388.4	5 645.3
Saistības pret ne-MFI	3 016.8	3 071.5
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības)	269.6	271.5
Saistības pret Latvijas Banku	0	0
Emitētie parāda vērtspapīri	319.8	323.1
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas	46.1	52.1
Kapitāls un rezerves	1 212.7	1 244.8
Rezidentu	758.0	786.6
Nerezidentu	454.7	458.2
Uzkrājumi parādiem un saistībām	92.8	95.3
Neklasificētie pasīvi	823.3	794.2
Nauda ceļā	199.2	128.5
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības)	117.9	111.9
Saistības pret rezidentu MFI	506.3	553.7
Pasīvi pavisam	15 867.9	16 203.2
<i>Papildpostenis: pasīvi pārvaldīšanā</i>	<i>432.2</i>	<i>447.5</i>

Piezīme. Sakarā ar to, ka AS "Ogres komercbanka" svītrotā no Latvijas Republikas monetāro finanšu iestāžu saraksta, ar 2006. gada decembri tās rādītāji nav iekļauti Latvijas Bankas publicētajā monetārajā un finanšu statistikā.

Latvijas banku sistēmas un Latvijas Bankas monetāro rādītāju, kā arī starptautisko rezervju raksturlielumu publicēšanas datumi atrodami Starptautiskā Valūtas fonda Datu izplatīšanas standartu biļetena padomes interneta lapā (<http://dsbb.imf.org>). Šie dati visagrāk tiek publicēti Latvijas Bankas interneta lapā (<http://www.bank.lv>).

© Latvijas Banka, 2007

Pārpublicējot obligāta avota norāde.
Reģistrācijas apliecība Nr. 1718

Latvijas Banka
K. Valdemāra ielā 2A, Rīgā, LV-1050
Tālrunis: 702 2300 Fakss: 702 2420
<http://www.bank.lv>
info@bank.lv